

כב. מוהל שהביאו לפניו תינוק שנולד לאב יהודי ולאם גויה, או לרווקה שהרתה דרך מבחנה, לא ימולו אותו אלא בבית-דין.

ומוסרת אותו לסנדקאית, והיא מוסרתו לאבי הבן בבית-הכנסת. ועיין לעיל [עמוד צז] מה שכתבו הפוסקים על מנהג הבאת התינוק לבית-הכנסת.

כב. הנה וולד שנולד לאם גויה, מבואר בגמרא [קידושין סח, ב], שוולדה כמותה. וכן נפסק בשו"ע [אה"ע ד, ה]. וכן וולד שנולד לרווקה שהתעברה דרך מבחנה, הוא ספק ישראל, עד ששלושה דייני בית-דין ימולו אותו לשם גירות או שיתברר שהתעברה מזרע של ישראל, וכל זמן שלא הביאתו אמו לבית-דין שימולוהו לשם גירות, אין לקיים בו מצות מילה.

ובזמן הזה רבים מהמוהלים מזלזלים בהלכה זו, ומלים תינוקות אלו, ונמנעים מלזעוק ולהודיע על כך, כי חוששים מפני "מה יאמרו", וכדומה מטענות הבל. אך באמת היא פגיעה נוראה ביהדות ובזרע קודש של היוחסין לעם ישראל, בתורה הקדושה ובהקב"ה, ויש למחות בעד העוברים על כך, ושארית ישראל לא יעשו עוולה חלילה.

היורשים הגדולים. וכן כתבו היעב"ץ ז"ל במגדל עוז [נחל ג אות יח], ובשו"ת חכם צבי [סימן סט-עא]. ואם הסבא של הנימול חי, כתב בשו"ת רבי עקיבא איגר [קמא, סימן מב], שהחיוב מוטל עליו, דבני בנים הרי הם כבנים. ובאופן שאין לו גם קרובים שידאגו לכך, יקיים הבן ברית-מילה בעצמו או על-ידי שליח כאשר יגדל, ואם לא עשה כן עד לאחר שהוא בן שלוש-עשרה שנה, עובר בכל יום על מצות עשה, ומיפר שלוש-עשרה בריתות שנכרתו על המילה.

אבל האם אינה חייבת במילת בנה, כמבואר בגמרא. ועיין שם בדברי התוספות [קידושין שם ד"ה אות], ובחידושי הריטב"א [שם ד"ה ואיהי], מה שכתבו בזה לעניין מצות עשה שהזמן גרמא. ומכל-מקום, הגם שאינה חייבת במילת בנה, ראוי לה להשתדל בזה, ולשכור מוהל שימול את בנה, וכמו שכתב בשו"ת התשב"ץ [ח"ג סימן ח], ובהגהות יד שאול על השלחן ערוך [סימן רסא]. ובכל אופן, האם מקיימת בבנה מצות הבאה למילה במה שמביאה אותו אל מקום הברית